

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
รหัสวิชา ศ.....

ภาคเรียนที่.....
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรี-นาฏศิลป์ผ่านกระบวนการอธิบาย อ่าน เขียน โน้ตไทยและโน้ตสากล เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน ร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรีบรรเลง ประกอบการร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะและความดัง-เบา แตกต่างกัน เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึก ในการฟังดนตรีแต่ละประเภท นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้นน่าสนใจ ชื่นชม ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง ใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมที่ต่างกัน อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม ใช้นาฏยศัพท์ทางการละครในการแสดง แสดง นาฏศิลป์และละครในรูปแบบต่างๆ ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในกระบวนการผลิตการแสดง ใช้เกณฑ์ง่ายๆ ที่กำหนดให้ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ชม โดยเน้นเรื่องการใช้เสียง การแสดงท่าและการเคลื่อนไหว ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน บรรยาย ประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์ กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8 ม.1/9

ศ 2.2 ม.1/1 ม.1/2

ศ 3.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5

ศ 3.2 ม.1/1 ม.1/2

รวม 18 ตัวชี้วัด

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
5	เครื่องดนตรีและ วงดนตรีสากล	ศ 2.1 ม.1/4 ม.1/9	วงดนตรีสากลแต่ละประเภทจะมี ลักษณะการผสมวงที่แตกต่างกัน และการใช้เครื่องดนตรีแต่ละชนิด จะต้องใช้และบำรุงรักษาอย่าง ระมัดระวังเพื่อให้มีอายุการใช้งาน ที่นานขึ้น	2	
6	หลักการร้อง และบรรเลงเพลง สากล	ศ 2.1 ม.1/1 ม.1/3 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/7 ม.1/8	การร้องและบรรเลงเพลงจะต้องเป็น ไปตามหลักการร้องและการบรรเลง ซึ่งการร้องเพลงและใช้เครื่องดนตรี บรรเลงประกอบการร้องเพลงด้วย บทเพลงนั้นมีหลากหลายรูปแบบ อารมณ์ของเพลงที่มีความเร็วของ จังหวะและความดัง-เบา มีความ แตกต่างกัน เพลงแต่ละเพลงมี ลักษณะเด่นที่น่าชื่นชมจึงต้องใช้ เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพงาน ดนตรีหรือเพลงที่ฟัง	4	
7	ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับนาฏศิลป์	ศ 3.2 ม.1/1	นโยบายของรัฐ สภาพสังคม วิถีชีวิต ค่านิยม การประกอบอาชีพ ความเชื่อ พิธีกรรม และยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้นาฏศิลป์เกิด การเปลี่ยนแปลง	2	
8	ทักษะพื้นฐานและ การฝึกหัดการแสดง นาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.1/2	นาฏยศัพท์ เป็นทักษะพื้นฐานในการ ฝึกหัดนาฏศิลป์ไทย โดยใช้ภาษาท่า ในการเคลื่อนไหวเพื่อสื่อความหมาย ทางอารมณ์	4	
9	การแสดงนาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.1/3	การแสดงนาฏศิลป์มีหลายรูปแบบ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตัวที่แสดงให้เห็น ถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ	4	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
10	ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับละคร	ศ 3.2 ม.1/1 ม.1/2	ละครไทยและละครพื้นบ้านแต่ละ ประเภทจะมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการ เปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันไปตามยุค ตามสมัย	2	
11	ทักษะพื้นฐานและ การฝึกหัดการแสดง ละคร	ศ 3.1 ม.1/1	บทบาทของนักแสดงจะมีอิทธิพลต่อ การโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิด ของผู้ชม ส่งผลให้แสดงพฤติกรรม ที่เลียนแบบนักแสดงที่ชื่นชอบ	4	
12	แนวทางการจัดการ ด้านการแสดง	ศ 3.1 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5	การแสดงละครในรูปแบบต่างๆ ต้องใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มใน กระบวนการผลิตการแสดง เพื่อให้ งานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และต้องมีการประเมินคุณภาพการ แสดงเพื่อช่วยพัฒนาการแสดงให้มี คุณภาพดีขึ้น	4	

โครงสร้างแผนฯ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ม.1

เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรีไทย	1. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรีไทย	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการเปรียบเทียบ	2
	2. เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทางดนตรี	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องดนตรีและ วงดนตรีไทย	1. เครื่องดนตรีไทย	- วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ การเผชิญสถานการณ์	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ประเภทของ วงดนตรีไทย	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจำแนกประเภท	1
	3. ประเภทของ วงดนตรีพื้นบ้าน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบยอด	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจำแนกประเภท	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 หลักการขับร้อง และบรรเลง เครื่องดนตรีไทย	1. หลักการขับร้อง เพลงไทย	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. หลักการบรรเลง เครื่องดนตรีไทย	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การขับร้อง และบรรเลง เครื่องดนตรีไทย ประกอบเพลง	- วิธีสอนโดยใช้การแสดง บทบาทสมมุติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรีสากล	1. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับดนตรีสากล	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการเชื่อมโยง	1
	2. เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ในดนตรี สากล	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การปฏิบัติจังหวะ	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การอ่าน เขียน และ ร้องตามโน้ตสากล	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เครื่องดนตรีและ วงดนตรีสากล	1. เครื่องดนตรีสากล	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ลักษณะของ วงดนตรีสากล	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบยอด	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจำแนกประเภท	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 หลักการร้องเพลง และบรรเลงเพลง สากล	1. หลักการร้องเพลง สากล	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. การบรรเลง เครื่องดนตรีสากล	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การขับร้องและ บรรเลงเครื่องดนตรี ประกอบ	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การถ่ายทอดอารมณ์ และการประเมิน คุณภาพของบทเพลง	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการรวบรวมข้อมูล 2. ทักษะการวิเคราะห์ 3. ทักษะการเปรียบเทียบ 4. ทักษะการจัดกลุ่ม 5. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับนาฏศิลป์	1. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับนาฏศิลป์	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม	- ทักษะการเปรียบเทียบ	1
	2. ปัจจัยที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของ นาฏศิลป์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	- ทักษะการเปรียบเทียบ	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ทักษะพื้นฐานและ การฝึกหัดการแสดง นาฏศิลป์	1. นาฏยศัพท์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. การเคลื่อนไหว ท่าทางตามแบบ นาฏศิลป์ไทย	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การตีบทในการ แสดงนาฏศิลป์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	2

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การแสดงนาฏศิลป์	1. รวบรวมมาตรฐาน	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ระบายเบ็ดเตล็ดชุด “ระบำกฤดาภินิหาร”	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. นาฏศิลป์พื้นบ้าน และนาฏศิลป์ นานาชาติ	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค การต่อเรื่องราว (Jigsaw)	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การแสดงนาฏศิลป์	- วิธีสอนโดยใช้การแสดง บทบาทสมมุติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับละคร	1. ความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับละคร	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค การจัดทีมแข่งขัน	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเปลี่ยนแปลง ของละคร	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	- ทักษะการเปรียบเทียบ	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 ทักษะพื้นฐาน และการฝึกหัด การแสดงละคร	1. เทคนิคและ องค์ประกอบของ การแสดงละคร	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่ตรวจสอบ	- ทักษะการทำให้กระจ่าง	1
	2. เทคนิคการเขียน บทละคร	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	- ทักษะการทำให้กระจ่าง	1
	3. บทบาทความสำคัญ ของนักแสดง	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	- ทักษะการทำให้กระจ่าง	2
หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 แนวทางการจัดการ ด้านการแสดง	1. แนวทางการจัดการ ด้านการแสดง	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	- ทักษะกระบวนการคิด สร้างสรรค์	1
	2. หลักในการชม การแสดง	- วิธีสอนแบบกระบวนการ กลุ่มสัมพันธ์	- ทักษะการวิเคราะห์	1
	3. การแสดงละคร สร้างสรรค์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการทำให้กระจ่าง 3. ทักษะกระบวนการคิด สร้างสรรค์	2